

Биология

Кыргыз республикасында биологиялык билим берүү багыты Эл аралык коомчулуктун билим берүү приоритетиндеги төмөнкүчө белгиленген өзгөрүүлөргө жараша болот: компетенттүү мамилеге багыт алуу; үзгүлтүксүз өз билимин жогорулатуу; жаңы маалымат технологиясына ээ болуу; топто иштөөгө жана кызматташууга көнүгүү; жогорку класстын окуучуларын профильдик окутууга алып өтүү; окуучунун жетишкендигин баалонун көз карандысыз формасын окуу процессине киргизүү. Билим берүүдөгү белгиленген багыттарды жүзөөгө ашырууда төмөнкүдөй көйгөйлүү маселелерди чечүү зарыл болот:

– Билим берүүдө фундаменталдуулук аркылуу адам баласынын башына түшкөн генетикалык проблеманын оор жүгү жана СПИД сыяктуу жугуштуу оорулардан сактануу мүмкүнчүлүгүнүн биологияны окутууда камсыз болуусу.

–Окутуу технологияларын биологиялык билим берүүнүн натыйжалуулугуна жетишүүдө лабораториялык, практикалык жана натуралисттик иштердин жетишеерлик сапатта ишке ашбай жаткандыгы

– Системалуу биологиялык билим берүүнүн шартында практикалык багытын күчөтүү жана санитардык – гигиеналык билимдин мазмунун кеңейтүү менен окуучунун жашоо көндүмдөрүн маданияттуулукка келтирүү .

–Системалуу биологиялык билим берүүнүн шартында практикалык багытын күчөтүү жана санитардык – гигиеналык билимдин мазмунун кеңейтүү менен окуучунун жашоо көндүмдөрүн маданияттуулукка келтирүү

Жогорудагы белгилегендерге негизделип август кенешмесинде төмөнкү көйгөйлүү маселелерди талкуулоону сунуштайбыз:

– окутуу процессинде компетенттүүлүк мамиле стратегиясынын ишке ашырылышы жана окуучулардын теориялык билимдеринин натыйжалуулугу күнүмүк жашоодо пайдаланууга багытталышы; (КР. Өкмөтүнүн 23 март 2012 ж. токтомуна жараша)

– таанып-билүүгө карата окуучулардын мотивациялык аракетинин калыптануусу(КР. Өкмөтүнүн № 404 сентябрь 1995. токтомуна жараша);

– окуучулардын практикалык иш-аракетке катышуусун камсыздаган окутуу технологиясынын окуу процессине киргизүү маселеси;

– окуучулардын ден-соолугунун бакыбат болуусун камсыздаган шарттын окуу процессинде жүзөөгө ашыруу маселеси.(КР. Өкмөтүнүн 23 март 2012 ж. токтомуна жараша)

– жогорку класстарда профильдик окутууну мектептерге киргизүү зарылдыгын талкуулап, август кеңешмесинин чечимин Министрликке жөнөтүү маселеси. (КР. Өкмөтүнүн майдагы 2012 ж. токтомуна жараша)

Жогорудагы маселерди жүзөгө ашыруунун оптималдуу шарттарын камсыздоодо үчүн 2012 – 2013 – окуу жылына карата төмөнкүдөй өзгөрүүлөр сунушталат. Өсүмдүктөр, бактериялар, козу карындар, эңилчектер боюнча материалдар 6 – класста гана окутулат. ошол себептүү «6 – 7 – клсса үчүн» деп түзүлгөн программадагы «өсүмдүктөрдүн көп түрдүүлүгү, классификациясы жана алардын жер бетинде өрчүшү»(22 саат) деген бөлүм кыскарды. Мына ушуга жараша программа да өзгөрүп, бир эле окуу жылына келтирилди жана ага ылайык 2012 – жылы окуу китебинин өзгөргөн варианты басмадан жетишээрлик санда чыгарылды.

Ошондой эле 2012 – 2013 – окуу жылында окутууну оптималдаштырууга карата 7 – класста окуу жүктөмү кыскарылып, жумасына бир саат гана берилди. Ошондуктан программа ошого жараша өзгөрдү. Ал эми окуу китеби болсо жаңысы чыкканча 2006 – жылы жарык көргөн(Токтосунов А.Т., Бейшебаев К.К., Мамытова Б., «Билим Куту» тарабынан басылган Биология (жаныбарлар)» окуу китеби колдонулат.

Мына ушундай шарттарды эске алуу менен биологиялык билим берүү 2012-2013 окуу жылдары төмөнкүдөй тартипте окутулат::

№	Авторлор	Аталышы	классы	Басылып чыккан жылдары, басмаканасы
1.	Субанова М., Ботбаева М.М.	Биология 6-кл.үчүн	VI - класс	2012 «Билим компьютер»
2.	Субанова М.С. Ботбаева М.М.	Биология (өсүмдүктөр бактериялар, козу карындар эңилчектер)6- 7 кл.үчүн	VII-класс	2000, 2006, 2008 «Педагогика», «Билим куту»
3.	Токтосунов А.Т.Мамытова Б. ж.б.	Биология (жаныбарлар) 7-8 кл. үчүн	У11-касс	2006, «Билим куту»
4.	Токтосунов А.Т.Мамытова Б. ж.б.	Биология (жаныбарлар) 7-8 кл. үчүн	У11-касс	2006, «Билим куту»
5.	Закиров Ж.З. Давлетова Ч.С.	Биология (адам жана анын ден соолугу) 9-кл үчүн	IX - класс	
6.	Токтосунов А.Т. ж.б.	Жалпы биология	X - X I	2000, 2006, 2008 «Педагогика», 2006, «Билим

7.	Субанова М.С.Чечейбаева Ж.	Биология боюнча дептер	6-класI	куту» 2006, «Билим куту»
8	Сапарбаева У. Субанова М.С.	Биология боюнча дептер	7-класс	2012-ж.
9	Давлетова Ч.С. Алымбаева Б. Субанова М.С. Сатубаева А.	Биология боюнча дептер	9-класс	2012-ж.

БИОЛОГИЯ

Школьная биология – важное звено в общей системе образования. Она призвана обеспечить достижение целей обучения в республике. Включенность Кыргызского образования в международное сообщество поставила вопрос о роли и качестве биологического образования, об изменении его приоритетов: переориентация на компетентностный подход; непрерывное самообразование; овладение новыми информационными технологиями; умение сотрудничать и работать в группах; переход на профильное обучение на старшей школе; введение новых образовательных стандартов; формирование независимой системы оценки результатов обучения.

В учебном плане 2012-2013 учебного года с учетом того, что биология призвана оказать решающее воздействие на формирование здорового образа жизни, вооружить учащихся научно обоснованными нормами поведения с целью профилактики СПИДа, наркомании, алкоголизма и других опасных, широко распространенных заболеваний. В учебной нагрузке больших изменений не произошло (кроме того что 1 час соражен в 7 ом классе).

Особое внимание в международном образовательном пространстве уделяется качеству школьного образования, которое становится ареной конкурентной борьбы между странами, важнейшим фактором экономического развития. В условиях конкуренции полноценного образования необходимо в материалах содержания учебной программы рассматривать как шанс на выживание не только всей страны, но и отдельных слоев населения. Поэтому в концепции биологического образования перед педагогическим обществом поставлена главная задача – обеспечение современного качества образования на основе сохранения его фундаментальности и соответствия актуальным и перспективным потребностям личности, общества и государства. Происходящие процессы в образовании регулируются научным обоснованием учебного плана, образовательным стандартом и учебной программой.

В связи с указанными обстоятельствами в 2012/2013 учебном году в обучении биологии внесены изменения, которые указаны ниже в таблице:

Название предметов	Классы, которые изучают данный предмет 2012/2013 уч. году
Биология (растения, бактерии, грибы)	6 –кл
6 класс	7 кл.
Биология (растения, бактерии, грибы)	=/=
6-7 классы	8 кл.
Биология (животные) 7-8 классы	9 кл.
Биология (животные) 7-8 классы	10-кл.
Биология (человек и его здоровья)	11-кл.
Общая биология	
Общая биология	

В связи с реализацией требования программы и вышеуказанных приоритетов в между народном образовании на августовских совещаниях учителям биологии предлагается рассмотреть (выборочно) такие примерные темы:

– деятельностный подход к обучению биологии, приводящий к формированию ключевых компетентностей (информационный, коммуникативно-социальный и саморганизации учащихся) (в соответствии с пост.Правительства КР.от 23 марта 2012 определены новый принцип формирования Базисного учебного плана –исходя из результатов , которое необходимо достичь на каждой ступени обучения)

– проблема формирования положительной мотивации и интереса к изучению предметов школьного цикла при введении профильного обучения (согласно Пост. Правительства КР. № 404 от сентября 1995 года);

– проблема здоровьесберегающих технологий обучения биологии(в соответствии с пост.Правительства КР.от 23 марта 2012):

– функции учебных достижений школьников в процессе обучения

В новом учебном году предстоит руководствоваться программой: Биология 6-11кл (сост. Субанова М., Токтосунов А. Т., Давлетова Ч.С. и др).. В нем произошло некоторые

изменений: 1. Биология растения, бактерии, грибы, лишайники изучаются только в 6 ом классе.
2. в 7 ом класс в содержательном плане материалы (в учебнике остается без изменений, однако учебная нагрузка сокращена на 1 час и соответственно сокращены учебные материалы в программе

Рекомендуется учебники изданные в России:

1. Т.И.Серебрякова, А.Г. и др. Биология: Растения, бактерии, грибы, лишайники: Учебник для 6 кл. М.: Просвещение, 2003 .
2. И.Х.Шарова и др. Зоология. Учебник для 7 кл. М.: Просвещение, 2004 .
3. А.С. Батуев и др. Биология. Человек и его здоровье для 9 кл. М.: Дрофа 2003.
4. С.Г. Мамонтов, В.Б. Захаров Общая биология. Учебник для 10-11 кл. М.: Дрофа 2002.

М.С. Субанова